

Leuke waarnemingen 2010

BJ = Judith Bouma
 BvP = Pieter van Breugel
 HW = Wijnand Heitmans
 KP = Pim Kuijken
 KJ = Jan Kuper
 PP = Piet Peeters
 PT = Theo Peeters
 SS = Stijn Schreven
 SJ = Jan Smit
 SvdE = Erik van der Spek
 VR = Rob Versteeg

Bethylidae

Epyris brevipennis [HW]

Een mannetje op 16 mei. Een nieuwe soort voor Vlieland (Ac 131,5-590,3). De gastheer *Crypticus quiquilius* Payk. was als volwassen kever volop aanwezig.

Chrysididae

Hedychrum femoratum [SJ]

Op 19-06-2010, een vrouwtje bij Nieuw Bergen (Li), Reindersmeer (Ac. 203-399).

Holopyga generosa [SS]

Een vrouwtje op 26 juni op de Bergerhei, Nieuw-Bergen (Ac. 203-400).

Mutillidae

Mutilla europaea [BJ]

Een vrouwtje op 16 juni in het Fochtelooërveen, Friesland (Ac. 222,06-557,18).

Mutilla europaea, vrouwtje. Foto Pieter van Breugel.

Pompilidae

Anoplius alpinobalticus [SS]

Een mannetje bij het Needse Vleer (Ac. 240.9-462.7) op 1 augustus. De eerste waarneming in Overijssel. Exemplaar werd gevangen op een laaggelegen drassig (vermoedelijk afgeplagd) perceel met niet gesloten vegetatie, samen met *A. infuscatus*.

Vespidae

Allodynerus delphinalis [SS]

Een mannetje (27 juli) in het Needse Achterveld (Ac. 240.3-464.4) op een verruigend natuurontwikkelingsperceel en op 28 juli een vrouwtje op het Buurserzand (Ac. 251.6-463.8).

Polistes biglumis [KJ], PP]

Op 21 juli een nest bij Dolkesberg, ca. 1 km ten noordwesten van Schin op Geul (Ac. 188,3-319,0) Aan de noordrand van een kalkgrasland in ontwikkeling op een voormalige mergelgroeve. Nest gebouwd op de zuidkant van enkele grote stenen. In de tuin te Thorn (Ac. 186-352) een vrouwelijk exemplaar van de bergveldwesp op 3 oktober. (In deze tuin vliegt *Polistes dominula* regelmatig sinds 2004.)

Nest van *Polistes biglumis*. Foto Jan Kuper.

Sphecidae

Podalonia affinis [SJ]

Twee vrouwtjes op 5 juni op de Nieuw Bussumer heide (142,3-478,3).

Crabronidae*Argogorytes fargei* [SS]

Op 29 mei een man *A. fargei* en man *A. mystaceus* op fluitenkruid in De Bruuk, Groesbeek (Ac. 194.3-419.4), langs een ruige struweelzoom tussen het voormalig stort en het hooilandreservaat.

Cerceris ruficornis [SvdE]

Een mannetje op Texel, Den Burg, in een tuin (Ac. 115.6-563.3) op 13 juli.

Crossocerus assimilis [SS]

Een vrouwtje op 14 augustus in De Bruuk (Ac. 194.8-419.0).

Ectemnius borealis [SS]

Een vrouwtje op 25 juli op het Buurserzand, vlakbij Buursermeertje (Ac. 251.5-463.7).

Mimumesa beaumonti [SS]

Op 15 augustus in De Bruuk (Ac. 194.3-419.2) een vrouwtje. Op datzelfde perceel ook *M. unicolor*.

Apidae*Andrena denticulata* [SS]

Op 19 juli rond de twintig mannetjes en vrouwtjes in extensief begraaide weilanden van Sint-Jansberg (Ac. 191-418) vliegend op Jakobskruiskruid. Ook *Nomada rufipes* aanwezig.

Andrena lathyri [SJ]

Een mannetje op 6 mei op de dijk langs de Klompenwaard (Ge.) (Ac. 198,7-433,6). Op deze dijk waren flinke bestanden van heggewikke.

Andrena minutula [SvdE]

Een vrouwtje op Texel, Krimbos (Ac. 119.4 -574.7) op 23 mei. Nieuw voor de Waddeneilanden.

Anthidium manicatum [PT]

Op weg naar een feestelijke bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum in Maastricht bezocht ik op 18 september even een stukje stadsmuur met tuin (Ac. 176-317). Naast exemplaren van de klimopbij (*Colletes bederae*) en een vrouwtje van *Eumenes coronatus* op klimop, werd in de tuin een laat vliegend mannetje van de grote wolbij waargenomen. Het dier was enigszins afgevlagen.

Anthidium punctatum [SJ]

Op 29 mei een vrouwtje op de dijk bij Gendt langs de Gendtsche Polder (Ac. 194,6-431,3). Op 3 juli een mannetje in de Klompenwaard, bij fort Pannerden (Ac. 199/200-432). Na de melding van deze soort van afgelopen jaar bij Tolkamer, lijkt het er op dat deze soort zich al langer in het rivierengebied gevestigd heeft.

Andrena pilipes [SS]

Op 4 juli drie vrouwtjes op een kleine onkruidakker op de Mulderskop (Ac. 189.6-420.7), vliegend op knopherik.

Andrena ruficornis [SS]

Een vrouwtje tijdens de sectie-exkursie (determinatie

haalde verslag niet) op 24 april bij Looflesch (Ac. 177-464).

Bombus cryptarum [SS]

Een koningin in De Bruuk (Ac. 194.6-419.1) op 27 maart.

Bombus hypnorum [PT]

Tijdens een wandeling door Maastricht op weg naar de Sint Pietersberg op 20 juni wees een van de medewandelaars me op een merkwaardig verschijnsel rond een nestkastje in een tuin. Ik had dit zelf ook nog nooit waargenomen maar kon het meteen duiden. Het was een groepje van een tiental, misschien twintig, mannetjes van de boomhommel (*Bombus hypnorum*) die 'onrustig door elkaar heen vlogen en wachtten' op het uitvliegen van de maagdelijke koninginnen. Het nestkastje was ietwat ver weg en lag op dat moment (11.30 uur) in de schaduw, maar met de kijker konden we geen activiteit waarnemen in het vliegpat.

Bombus jonellus [SS]

Een werkster op Terschelling in een duinvallei bij de Noordvaarder (Ac. 141.5-598.8), op 12 juni.

Bombus jonellus op vossebes. Foto Pieter van Breugel.

Bombus magnus [SS]

Een koningin op 30 april in gedund naaldbos op Heumensoord (Ac. 188.7-422.7).

Bombus rupestris [SS]

Op 18 juli drie mannetjes langs de oude spoorlijn Nijmegen-Kleef ter hoogte van Groesbeekse Bos (Ac. 191.3-421.0), op valse salie tussen veel andere hommelmannen.

Coelioxys conoidea [KP]

Noordwijkerhout, Langeveld (Ac. 93-478) op 15 juni 2 mannetjes, op 20 juli 1 mannetje en 2 vrouwtjes. Er zit daar dus een populatie.

Eucera nigrescens [SJ]

Op 6 mei twee mannetjes verzameld in de Klompenwaard, bij fort Pannerden (Ac. 199/200-432), er vlogen echter nog meer exemplaren. Op 29 mei een vrouwtje gevangen op de dijk langs de

Klompewaard (Ge.) (Ac. 198,7-433,6). Ook hier vlogen meer vrouwtjes, die veelal de bloemen van heggewikke bezochten. Ook vlogen hier enkele mannetjes rond.

Hyleaens rinki [SS]

Twee vrouwtjes in De Bruuk (Ac. 194.3-419.2) op 14 en 20 augustus, beide vliegend op tormentil.

Hyleaens spilotus [KP]

Amsterdamse Waterleidingduinen (Ac. 93-478) op 19 juli 3 mannetjes op heggerank net achter de eerste duinenrij. Bijzonder was dat ik op 24 juli 1 mannetje ving op het Langeveld, dus de binnenduinrand, 100 m. van de bollenvelden.

Megachile genalis [SvdE]

Een man bij Swalmen, Ouborch, in een ruigte (Ac. 199.6-360.4), op 30 juni. De eerste man van deze soort in ons land.

Nomada bifasciata [SvdE]

Een vrouwtje op Texel, in de Zandkuil, op heischraalgrasland (Ac. 117.4-561.7) op 14 juli.

Panurgus calcaratus [SvdE]

Een mannetje op Texel, in de Zandkuil, een heischraalgrasland (Ac. 117.4-561.7), op 14 juli. Nieuw voor de Waddeneilanden.

Stelis minuta [BvP]

In Veghel (Ac. 166-404) werden op 11 en 17 juni twee vrouwtjes op een nestblok gevangen. En op 28

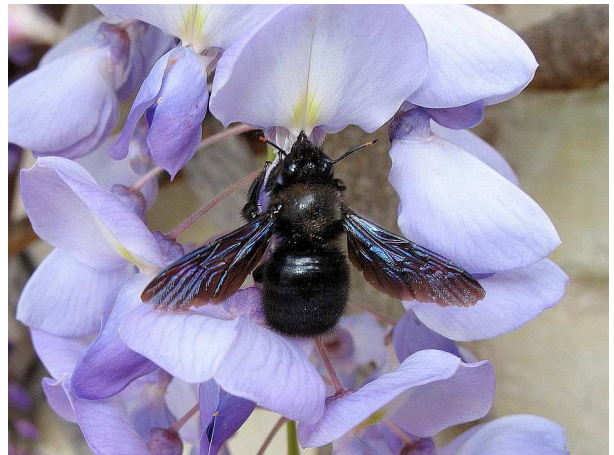
juli een vrouwtje op boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*).

Stelis ornatula [KP]

Op de St. Pietersberg (Ac. 175-315) 1 mannetje op 23 juni. Op 3 juni 1 mannetje in de Meertensgroeve, bij Vilt (Ac. 196-315).

Xylocopa violacea [VR]

Een vrouwtje gefotografeerd bij Maastricht, op de St. Pietersberg (N50°48.955' - E5°40.899'), op 3 juni.

Xylocopa violacea, vrouwtje. Foto Pieter van Breugel.

Stelis minuta op boerenwormkruid. Foto Pieter van Breugel.